10
Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**:
Ik stel voor, toe te voegen aan de agenda:

- het VAO Flexibilisering onderwijstijd, met als eerste spreker het lid Van Meenen namens D66.

Mevrouw **Gesthuizen** (SP):
Voorzitter. Vorige week bereikte ons al het bericht dat er veel misstanden waren of in ieder geval onvoldoende openheid was ten aanzien van de winkelketen Action, maar gisteren bracht Nieuwsuur het nieuws dat Rank a Brand nu ook heeft moeten constateren dat in de Nederlandse kledingindustrie nog maar bitter weinig veranderd en verbeterd is sinds het instorten van de fabriek in Bangladesh op 24 april 2013. Het blijft bij mooie woorden, zo constateert Rank a Brand. Er is weinig verbetering als het gaat om het uitbetalen van leefbare lonen, normale werkdagen in plaats 16 of 20 uur en het verbeteren van de werkomstandigheden. Ik wil dan ook graag een debat voeren met de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, aangezien zij zich in het bijzonder heeft gecommitteerd aan het verbeteren van de werkomstandigheden in de kledingindustrie.

De heer **Van Laar** (PvdA):
De kledingbranche blijft beloven om misstanden uit te bannen. Dat lijkt maar niet te lukken. Ik steun dus inderdaad het verzoek om een debat over dit belangrijke onderwerp te houden.

Mevrouw **Agnes Mulder** (CDA):
Ik krijg graag een reactie van de minister op dit laatste bericht. Ik wil graag weten hoe zij daarmee wil omgaan, voordat we overgaan tot een debat. Ik denk dat het ook goed is om in commissieverband te bekijken of dit eventueel kan worden toegevoegd aan een al bestaand AO. Als dat niet zo is, steunen we het verzoek om dit debat te houden.

De **voorzitter**:
Dus voorlopig geen steun.

De heer **Dijkgraaf** (SGP):
Ik draai het om: voorlopig wel steun voor dit verzoek. Het is een heel belangrijk onderwerp. Ik krijg graag een brief. Als het sneller kan via een AO, dan vind ik dat prima, maar ik steun dit verzoek wel.

Mevrouw **Schouten** (ChristenUnie):
Het is goed om eerst een schriftelijke reactie van het kabinet te krijgen, maar ik verleen zeker ook steun aan het verzoek om hier een debat over te houden.

De heer **Wassenberg** (PvdD):
Daar sluit ik mij bij aan. Steun voor het debat, maar ook steun voor een brief.

De heer **Taverne** (VVD):
Ik steun het verzoek om een brief te krijgen. Het is een belangrijk onderwerp dat snel moet worden behandeld. Er dient zich ook een AO aan waarin dat kan, namelijk het AO Handelsraad dat volgende week plaatsvindt.

De **voorzitter**:
Dus voorlopig geen steun?

De heer **Taverne** (VVD):
Geen steun.

Mevrouw **Van Tongeren** (GroenLinks):
Ik steun het verzoek om een debat te houden wel en ik steun ook het verzoek om een brief te krijgen. Het is een belangrijk onderwerp. Dat kan niet aan de voorbereiding voor een EU-beraad worden toegevoegd. Het moet echt separaat, uitgebreid besproken worden.

De **voorzitter**:
Dus geen steun?

Mevrouw **Van Tongeren** (GroenLinks):
Ik steun wel het verzoek om een debat te houden, maar het voorstel van de VVD steun ik niet.

De **voorzitter**:
Desalniettemin zie ik dat u geen meerderheid hebt, mevrouw Gesthuizen.

Mevrouw **Gesthuizen** (SP):
Nee, dat begrijp ik. Ik weet niet of de D66-fractie zich al heeft uitgesproken hierover. Ik kan me niet voorstellen dat zij het verzoek niet zou steunen.

De **voorzitter**:
Ik zie de heer Verhoeven binnenlopen. Iedereen wacht met smart op zijn antwoord op dit moment.

De heer **Verhoeven** (D66):
Ik heb in het algemeen altijd veel vertrouwen in de voorstellen van mevrouw Gesthuizen. In 90% van de gevallen steun ik die. Ik krijg van de collega's te horen dat het ook om een goed voorstel gaat in dezen. Wat is het voorstel? Ik weet dat gewoon niet.

Mevrouw **Gesthuizen** (SP):
Ik wil graag een debat met de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking vanwege het feit dat Rank a Brand heeft geconstateerd dat er in de afgelopen

drie jaar nog weinig verbeteringen zijn geweest in de werkomstandigheden in de kledingindustrie.

De heer **Verhoeven** (D66):
Steun.

De **voorzitter**:
Uw oproep aan de heer Verhoeven heeft effect gehad. Er is nu een meerderheid voor uw voorstel, mevrouw Gesthuizen. We gaan dit debat aan de lijst van meerderheidsdebatten toevoegen. Ik stel voor, het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Het woord is aan de heer Sjoerdsma. Ik zie dat de heer Verhoeven namens de heer Sjoerdsma het woord gaat voeren.

De heer **Verhoeven** (D66):
Voorzitter. Ik neem even waar voor mijn collega Sjoerdsma en ik doe dat mede namens de VVD en GroenLinks. Een bonte coalitie van partijen is tot de conclusie gekomen dat het verstandig is om het debat dat eerder door de VVD is aangevraagd over de situatie in Eritrea, naar voren te halen naar aanleiding van de uitzending van Brandpunt van gisteravond. Het was een schokkende uitzending waarin te zien was hoe repressief het regime daar is. Dat beperkt zich niet alleen tot het eigen land maar strekt zich ook uit tot Nederland. Wij willen daarom graag dat een en ander versneld wordt en dat dit debat eerder plaatsvindt.

De **voorzitter**:
Ik wilde opmerken dat dit debat door de heer Azmani is aangevraagd, maar u was me voor door te zeggen dat dit verzoek ook namens de VVD wordt gedaan.

De heer **Verhoeven** (D66):
Dit verzoek is echt in overleg met de VVD tot stand gekomen en wordt mede namens de VVD gedaan.

Mevrouw **Agnes Mulder** (CDA):
Ik steun dit verzoek van harte. Hier kan geen onduidelijkheid over blijven bestaan. Het was inderdaad een schokkende uitzending. Het debat staat al gepland, dus laten we het inderdaad naar voren halen.

Mevrouw **Gesthuizen** (SP):
Absoluut steun!

De heer **Servaes** (PvdA):
Ik sluit mij ook graag aan bij deze bonte coalitie.

De **voorzitter**:
U hebt een meerderheid, mijnheer Verhoeven. U hebt dus goed nieuws te vertellen aan de heer Sjoerdsma. We gaan daar rekening mee houden in de planning.

Het woord is aan de heer Wassenberg van de Partij voor de Dieren.

De heer **Wassenberg** (PvdD):
Voorzitter. In de kranten, de Volkskrant en de NRC, stond vanochtend opnieuw een artikel met fundamentele kritiek op de systematiek van dierproeven. Gisteren stond in het vaktijdschrift Trends in Cancer dat de temperatuur in het laboratorium de resultaten beïnvloedt. Eerder werd al duidelijk dat werken met gestandaardiseerde dieren of met mannetjes of vrouwtjes vertekende resultaten oplevert. Steeds meer wetenschappers twijfelen openlijk over nut en noodzaak van dierproeven. Dit is de zoveelste aanwijzing dat er iets fundamenteel verkeerd is met dierproevenonderzoek. Om die reden zou ik hierover graag een debat met de staatssecretarissen van EZ en van OCW voeren.

De heer **Rudmer Heerema** (VVD):
Het is verstandig om over dierproeven te spreken. Dat hebben we onlangs gedaan. We hebben ook elk jaar een regulier AO over dierproeven. Een debat is wat ons betreft dus niet nodig, want we hebben ergens na de zomer een regulier AO gepland staan.

Mevrouw **Van Veldhoven** (D66):
Het is belangrijk om de informatie hierover op tafel te krijgen. Dus steun voor de brief. Als dit in het AO eerder kan worden besproken, heeft dat onze voorkeur. Dat zou ik de heer Wassenberg in overweging willen geven.

De heer **Geurts** (CDA):
Steun voor de brief en toevoegen aan een algemeen overleg.

De heer **Hoogland** (PvdA):
Steun voor de brief en toevoegen aan een algemeen overleg.

De heer **Dijkgraaf** (SGP):
Daar sluit ik mij bij aan.

Mevrouw **Schouten** (ChristenUnie):
Ik ook.

Mevrouw **Van Tongeren** (GroenLinks):
Ik hoor verschillende dingen over dat AO. Als dat AO inderdaad pas na de zomer is, dan steun voor het debat. Als het eerder in een AO kan, dan steun voor een brief en behandeling in een AO. Het spijt mij dat ik zelf niet weet wanneer het AO gepland is.

De **voorzitter**:
Misschien weet de heer Van Gerven dat.

De heer **Van Gerven** (SP):
Steun voor een brief. Volgens mij is dat AO na de zomer gepland, maar we zouden in een procedurevergadering kunnen bekijken of dat eventueel naar voren kan. Dat zou mijn voorkeur hebben.

De **voorzitter**:
Er is geen meerderheid, mijnheer Wassenberg. Er is ook gevraagd om een brief. Ik stel dus voor om het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Het woord is aan mevrouw Van Tongeren, namens GroenLinks.

Mevrouw **Van Tongeren** (GroenLinks):
Voorzitter. We hebben een oplopende serie van alarmerende berichten over de staat van de kerncentrales net over de grens in België. Vanuit de Nederlandse regering komt er vrij weinig actie. Er is wel enig overleg, maar er is vrij weinig actie. Duitsland vraagt nu actief om het stilleggen van de kerncentrales. GroenLinks zou graag op korte termijn een kort debat willen hebben over de veiligheid van onze burgers en van de kerncentrales net over de grens. Dat debat is uitsluitend gericht op de vraag of Nederland zich moet voegen bij het verzoek om deze kerncentrales stil te leggen totdat volstrekt duidelijk is dat zij veilig zijn.

Mevrouw **Agnes Mulder** (CDA):
Er leven bij de mensen die bij ons aan de grens wonen en ook verder heel veel zorgen over deze kerncentrales. Wij zouden over deze belangrijke kwestie onlangs een algemeen overleg met de minister hebben. Dat algemeen overleg is verplaatst naar 24 mei. Als u als voorzitter mogelijkheden ziet om nog voor 24 mei een plenair debat hierover te plannen, heeft dat van harte onze steun. Anders zou het CDA dit graag inbrengen bij het debat op 24 mei, want dit is een belangrijk punt.

De heer **Remco Dijkstra** (VVD):
Geen steun voor een apart debat. Dit onderwerp is erg belangrijk en leent zich ook heel goed voor al die andere eerdere debatverzoeken. De eerste en beste mogelijkheid lijkt mij inderdaad op 24 mei. Dat doet recht aan het onderwerp.

De **voorzitter**:
U steunt dus niet een nieuw debat, want u vindt dat het debat dat op de lijst staat ... Ik zie immers dat er een debat op de lijst staat over de incidenten bij kerncentrales in België, dat ook door mevrouw Van Tongeren is aangevraagd.

Mevrouw **Van Tongeren** (GroenLinks):
Ja, maar dat moet dus nog ingepland worden.

De **voorzitter**:
Vraagt u nu voor de zekerheid een ander debat aan?

Mevrouw **Van Tongeren** (GroenLinks):
Het debat gaat over hetzelfde onderwerp, maar het moet nu snel ingepland worden. Dit is weer een nieuwe aanleiding om te zeggen dat dit echt niet kan wachten en dat dit nu snel behandeld moet worden. Aanvullend op de opmerking van mijn collega van het CDA: wat mij betreft, hoeft het maar een heel kort debat te zijn, met een beperkte spreektijd, maar wel op een heel korte termijn. Dat is mijn voorstel om dit snel op de plenaire agenda te krijgen.

De **voorzitter**:
Het gaat dus niet om een apart debat, maar om het snel agenderen van het debat dat al op de lijst staat. Dat is een ander soort verzoek.

Mevrouw **Van Tongeren** (GroenLinks):
Ja, met deze nieuwe informatie als toevoeging. Sorry, voorzitter.

De **voorzitter**:
Dan gaan we het rijtje opnieuw af.

Mevrouw **Agnes Mulder** (CDA):
Natuurlijk steun daarvoor. Ik zou ruim op tijd voor dat debat ook graag een reactie van de minister willen krijgen op dit laatste bericht.

De heer **Remco Dijkstra** (VVD):
Wederom geen steun. Volgende week staat mevrouw Van Tongeren hier weer aan de hand van een artikel over kerncentrales.

Mevrouw **Van Tongeren** (GroenLinks):
Het gaat om de Duitse regering, hè?

De heer **Remco Dijkstra** (VVD):
Het lijkt mij het beste om al die onderwerpen samen te voegen bij het geplande AO over nucleaire veiligheid. Dat doet recht aan het onderwerp. Dat is ook het snelst en dat wil mevrouw Van Tongeren.

Mevrouw **Van Veldhoven** (D66):
Dit is een heel belangrijk onderwerp. De fractie van D66 is er voorstander van dat wij hierbij worden betrokken. Wij hebben daarover recent gestemd, maar het is helaas niet aangenomen in de Kamer. Ik doe graag een nieuwe poging met mevrouw Van Tongeren. Het is belangrijk om een juridische analyse te krijgen van de mogelijkheid om ons te voegen bij dat Duitse signaal. Ik zou daar graag een brief over ontvangen. Ik steun het verzoek om hierover snel te spreken. Als het debat kan worden ingepland voor 24 mei heeft dat mijn steun, en anders is het algemeen overleg de eerste mogelijkheid om hierover te spreken. Dan zou ik het laatste voorstellen.

De heer **Wassenberg** (PvdD):
De Partij voor de Dieren deelt de zorgen van de vele miljoenen omwonenden van de kerncentrales in Doel en Tihange. Dus volop steun voor het verzoek om een debat over deze zaken. Steun voor het verzoek van mevrouw Van Tongeren.

De heer **Dijkgraaf** (SGP):
Wat mij betreft voeren wij de diepgaande discussie tijdens het algemeen overleg op 24 mei. Over 37 minuten begint er een algemeen overleg over energie met acht minuten spreektijd. Als er dringende zaken zijn die snel moeten gebeuren, kan ik me voorstellen dat dit soort vragen daar al worden gesteld.

Mevrouw **Schouten** (ChristenUnie):
Steun ...

Mevrouw **Van Tongeren** (GroenLinks):
Dat is een andere minister.

Mevrouw **Schouten** (ChristenUnie):
Steun voor het snel inplannen van een debat. De suggestie van mevrouw Mulder dat de Kamer vooraf een brief ontvangt over deze casus, moet daarbij worden meegenomen.

De heer **Jan Vos** (PvdA):
Ik heb niet begrepen dat dit een standpunt is van de Duitse regering. Ik zou graag een brief ontvangen en het algemeen overleg over nucleaire veiligheid lijkt mij de aangewezen plek.

De heer **Madlener** (PVV):
Wij willen dit ook bespreken in het algemeen overleg over nucleaire veiligheid op 24 mei, dat is best snel. Ik zou graag zien dat in de brief wordt ingegaan op de vraag of Duitsland over andere informatie beschikt dan Nederland.

De heer **Van Gerven** (SP):
Ik stel voor om dit te betrekken bij het algemeen overleg over nucleaire veiligheid op 24 mei. Dat lijkt mij, alles gehoord hebbende, het snelst. Wij kunnen er dan goed over debatteren.

De **voorzitter**:
Mevrouw Van Tongeren, er is geen meerderheid om het debat nu snel te agenderen. Er wordt wel om een brief gevraagd en daarom zal ik het stenogram van dit deel van de vergadering doorgeleiden naar het kabinet. Verder zal er een algemeen overleg worden gevoerd op 24 mei.

Mevrouw **Van Tongeren** (GroenLinks):
Ik begrijp het. Het algemeen overleg is eerder uitgesteld. Het eerder door mij over dit onderwerp aangevraagde en door een meerderheid gesteunde debat is ook nog niet ingepland. Wij wachten nu rustig tot 24 mei, anders is het niet.

De **voorzitter**:
Ik geef tot slot het woord aan mevrouw Van Veldhoven namens de fractie van D66.

Mevrouw **Van Veldhoven** (D66):
Voorzitter. Wij hebben nog maar nauwelijks gestemd over de moties die zijn ingediend tijdens het debat over de sjoemeldiesels of er staat al weer nieuwe informatie in de pers over andere bedrijven die ook zouden hebben gesjoemeld. Daarom wil mijn fractie graag een overzicht van wat wij nu eigenlijk weten van de verschillende automerken en wat er bekend is over de verschillende soorten gesjoemel. Iedere dag worden er auto's gekocht en de consumenten weten dan in ieder geval wat er nu bekend is over die automerken.

Het is belangrijk dat de Kamer de vinger aan de pols houdt bij dit dossier. Ik vraag daarom een debat aan. Ik zeg erbij dat dit niet voor het zomerreces hoeft te worden ingepland, omdat wij de regering de kans moeten geven om de moties die net zijn aangenomen, uit te werken en om de uitkomsten van de Europese enquête te kunnen meenemen om zodoende het overzicht te houden.

De **voorzitter**:
Dus u vraagt om een debat dat niet voor het zomerreces hoeft te worden gepland?

Mevrouw **Van Veldhoven** (D66):
Een niet snel in te plannen debat, voorzitter, althans op dit moment. Na het zomerreces kan de urgentie echter opeens zodanig zijn dat wij u vragen het alsnog snel in te plannen. Die waarschuwing geef ik er maar alvast bij.

De **voorzitter**:
Het kan alvast maar op de lijst staan.

De heer **Geurts** (CDA):
Voorzitter. Deze variant kende u nog niet. Steun voor een brief met de inhoud die mevrouw Van Veldhoven heeft geschetst. Wij moeten het debat maar op een ander moment plannen, want er staan er nog 70 op de lijst en om dan nog weer eens iets onder aan de groslijst te zetten ... Ik ga de voorzitter helpen: ik heb geleerd dat dit punten oplevert.

De **voorzitter**:
Kijk, ik word omgekocht waar ik bij zit.

De heer **Wassenberg** (PvdD):
Namens de Partij voor de Dieren steun voor een niet snel in te plannen debat.

Mevrouw **Van Tongeren** (GroenLinks):
Het is een beetje ongebruikelijke figuur om bij de regeling een debat aan te vragen en erbij te zeggen dat het niet urgent is. Ik steun het verzoek om een brief. Ik meen ook dat wij dit aan de orde moeten stellen, maar laten wij in de

commissie bekijken wanneer wij dit het snelst aan de orde kunnen stellen en niet nu al een debat aanvragen dat wij dan ergens in het najaar voeren.

Mevrouw **Van Veldhoven** (D66):
Ik maakte natuurlijk een grapje over het niet snel inplannen van het debat; laat dat de collega's niet verwarren bij het vormen van hun oordeel. Elk debat komt hier onderaan de lijst en dat betekent dat het altijd een aantal maanden duurt voordat het kan worden ingepland. Naar mijn gevoel kan dit mooi parallel lopen met de planning van de zaken waarover wij van de regering nog informatie willen of met de planning van de enquête die in Europa wordt gehouden. Het was dus grappig bedoeld. Natuurlijk willen wij hier het debat over voeren zodra de desbetreffende informatie beschikbaar is. Het is immers een heel serieus onderwerp. Ik geef alleen maar aan dat ik niet verwacht dat ik hier morgen al zal staan om te verzoeken dit alsnog vóór het zomerreces in te plannen. Dat helpt de voorzitter wellicht een beetje.

De **voorzitter**:
Ik heb diepe bewondering voor uw creativiteit.

Mevrouw **Visser** (VVD):
Ik moest ook even nadenken over wat mevrouw Van Veldhoven zei.

Even voor de helderheid: wij geven geen steun voor een debat alleen op basis van het artikel dat vandaag is verschenen. Gaat het om vragen van mevrouw Van Veldhoven naar aanleiding van het debat van vorige week plus vragen over het artikel en over andere berichten zoals over Audi, dan kunnen wij het geheel inclusief de kabinetsbrief behandelen. Dan geven wij wel steun voor een debat. Wat de inhoud daarvan precies zou moeten zijn, kunnen wij echter ook in een procedurevergadering nader uitwerken.

Mevrouw **Van Veldhoven** (D66):
Ik had het niet beter kunnen verwoorden dan mevrouw Visser.

De heer **Madlener** (PVV):
Steun daarvoor.

De **voorzitter**:
Waarvoor?

De heer **Madlener** (PVV):
Voor hetgeen net is besproken met de VVD.

De heer **Hoogland** (PvdA):
Geen steun voor een debat nu. Het is op zichzelf een mooie stijlfiguur: een week na het debat gewoon weer een nieuw debat aanvragen. Het is wel een belangrijk onderwerp. Een brief lijkt mij dan ook verstandig. Als daarin ook de situatie bij de verschillende merken wordt beschreven, hebben wij daar een overzicht van. Dat kunnen wij in een AO verder bespreken.

De heer **Van Gerven** (SP):
Steun voor het voorstel, maar ik weet niet of dit kabinet er dan nog zit. Dit is even een wenswaarschuwing.

Mevrouw **Van Veldhoven** (D66):
Hebt u het dan over voor of na de zomer, mijnheer Van Gerven?

De **voorzitter**:
Ja, welke zomer?

Mevrouw **Schouten** (ChristenUnie):
Ik twijfel een beetje. Het zou een geweldig precedent scheppen als wij nu instemmen met het houden van een debat dat heel veel later zal worden ingepland. Dan ga ik denk ik ook heel veel debatten aanvragen. Ik denk dat het verstandiger is om aan te sluiten bij de lijn die mevrouw Visser net heeft neergezet. Dan is er genoeg tijd.

Mevrouw **Van Veldhoven** (D66):
Voorzitter, het was een grapje. Er worden hier natuurlijk heel vaak debatten aangevraagd over onderwerpen waarover kort daarvoor al andere debatten hebben plaatsgevonden. Er is nieuwe informatie verschenen en daarom vraag ik dit debat aan. Wij weten ook al dat er informatie te verwachten is van zowel het kabinet als van Europa. Daar is voor de eerste keer een enquête gestart over dit onderwerp. Het lijkt mij daarom belangrijk dat wij dit in onze planning opnemen. Vandaar dat ik vandaag dit debat aanvraag.

De **voorzitter**:
Er is geen meerderheid voor, ook niet voor een dertigledendebat. Dat is gewoon zo, maar ik stel voor om het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Mevrouw **Van Veldhoven** (D66):
Wij krijgen in ieder geval een brief, zo heb ik begrepen. Ik hoor mevrouw Visser wel zeggen dat zij in de procedurevergadering graag wil uitwerken hoe zo'n debat eruit kan zien. Over de vorm van het debat wordt dus nog gesproken. Het kan dus zijn dat ik te zijner tijd opnieuw tijdens een regeling van werkzaamheden een verzoek zal indienen.

De **voorzitter**:
Hiermee zijn wij aan het eind gekomen van de regeling van werkzaamheden.

De vergadering wordt van 13.30 uur tot 14.04 uur geschorst.

Voorzitter: Recourt